

FOOKUSES:

**Kiisa
vana
rahva-
maja
uus elu**
Lk 2-3

**LC Saku – 25
aastat lõvitegusid
Saku vallas**

Liikmeks astumise tseremoonial
lööb uus liige tammepakku oma
naela, mida tänaseks on seal pea
70, välimises ringis 21 asutaja-
liikme naelad. Lk 8-9

Esimest kooliteed alustas 189 last

Viis aastat tagasi samast koolist gümnaasiumitunnistuse saanud Kerli-Kristin Salo seisis tänavu 1. septembril kooli ees 1. klassi juhatajana, saates koos laste õhupallidega taeva poole teele ka enda kooliaasta alguse soovid.

Lk 12-13

TÄHTSAD TELEFONID

HÄDAABINUMBER **112**
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni **1345**
Perearsti nõuandeliin **1220**
SAKU KONSTAABLIPUNKT
Tammemäel Päästekomisjoni tee 1
Päästekomisjoni vastuvõtt
ja telefon N 10-12 **612 4686**
Noorsoopolitseinik **5855 7455**
Volitatud loomaarst **504 1060**

Saku Sõnumid jälle
28. oktoobril 2016

Saku tervisekeskus parimate seas

15. septembril jagati Eesti perearstide seltsi aastakonverentsil tunnustust 54 parimale perearstipraksisele üle Eesti. **Tunnustuse saajate seas oli ka Saku perearstikeskus, kel see on juba 6. kvaliteedirosett.** Praksiste hindamisel võetakse arvesse erinevaid aspekte, näiteks praksise töökorraldust, arstiabi kättesaadavust, ravi kvaliteeti, sealhulgas haiguste ennetamist, arstiabi järjepidevust ja koostööd patsientidega. Eesti perearstide seltsi juhatuse liikme Triinu-Mari Otsa sõnul oli tänavu parimale ehk A-tasemele kandideerijaid rekordarv – 70. Esimest korda osalesid auditeerimise protsessis partneritena ka terviseamet ja Eesti haigekassa.

Kiisal sisustatakse juba üle poole aasta vaba aega uues vabaajakeskuses ning üle tee asuv vana armas rahvamaja on siiani tühjalt uut elu oodanud. Nüüd on see aeg käes – septembris hakkas maja vasakpoolses tiivas tööle Siiri Viilipus-Jazõkovi keraamikastuudio ning paremas tiivas avas ukse apteek.

Kiisal avas ukse apteek

Apteegiuksest sisse astudes oled ühtlasi ka nagu ajas sada aastat tagasi astunud ja seda kõige paremas mõttes.

Kiisal võtab apteegikülastajat vastu just selline õhkkond, nagu me oma vaimusilmas vanaaja apteeki ette kujutame, midagi Lutsu-aegset. Sisekujunduses domineerib puit ja vask ja savianumad. Tegemist ei ole pelgalt värsket siseviimistlustega, vaid maja parempoolne tiib on läbinud põhjaliku remondi.

„Põrand tuli üles võtta ja uue vastu vahetada. Ka seinad ja ripplagi on uued, ruumis on olemas nüüd WC, ukseid on vahetatud, vaid aknad ja talad on vanad,“ loetleb proviisori haridusega apteegi omanik Kirsti Vihermäe, kellele Kiisa apteek on teine oma loodud apteek.

Riiulite kohal tahvlitel olevad kirjad lubavad tiivatablette, punsliõli, fukitolit. „Tiivatabletid olid meie tütre unistus,“ ütleb apteegi omanik, kelle sõnul olla tütar kord soovinud jõuluvanaalt selliseid tablette, mille võtad ree-

de õhtul sisse ja saad siis kaks päeva igal pool ringi lennata. „Kaks päeva sellepärast, et esmaspäeval peab ju jälle lasteaeda minema.“

Kui tiivatabletid lähevad sellisesse rubriiki nagu nähtamatuks tegev pulber, siis punsliõli on ajaloorubriigist ning Kiisa apteegis päriselt olemas, küll Apteekri Snapsi nime all.

Avatud: E-R 9-19, L 10-15

➤ **Punsliõli ei ole mingi aegade hämarusse kadunud nostalgiline meenutus, vaid on Kiisa apteegis ka päriselt olemas. Nimi on küll väheke muutunud.**

✓ **Kiisa apteek ei ole eriline ainult kujunduse poolest – siin saab peale arstimate ostmise teha ka toidutalumuse testi, mõõta vererõhku ja -suhkrut.**

Fotod: ☺☺

Fukitol viitab aga Robin Williamsi sketšile, kus ta võttis arstirohtu, mis aitas kõige vastu.

Muidu on apteek nagu apteek ikka – müügil on retsepti- ja käsimüügiravimid, toidulisandid, ravimtaimed. Peale tavalise apteegikauba saab aga Kiisa apteegis teha ka toidutalumuse testi, mõõta veresuhkrut ja -rõhku ning saab nõu eri ravimite kõrval- ja koostoimete kohta.

Äsja toitumisenõustaja kutse saanud proviisori toob ühtlasi maale toidutalumuse testi NutriSmart, mida ei ole veel üheski apteegis. Alla saja euro maksev test näitab inimese tundlikkust 57 toiduaine suhtes. Kuigi testi võib igaüks osta ja kodus ise teha, soovib apteeker seda teha toitumisenõustaja juures. „Nii on kindel, et test saab õigesti läbi viidud, tulemused õiged on ning õigesti tõlgendatud,“ ütleb Vihermäe, kel on plaan sügisel läbi viia ka üks tervisliku toitumise ja kaalulangetamise teemaline pilootprojekt – 10nädalane koolitus koostöös Eesti Toitumisteraapeutide Assotsiatsiooniga.

Apteek hakkab avatud olema tööpäevadel kella 9-19 ja laupäeval 10-15ni. „Eks näe, kuidas külastajaid on. Kui vaja, siis nihutame lahtioleku aegu,“ lubab apteeker.

Jaagu talu saal ja lava ootavad üürilist

Kui Jaagu talu maja mõlema otsa ruumid on vallavalitsus kaheks aastaks välja üürinud ja tegevus seal ka juba käib, siis keskmine osa ootab veel tegijat. „Huvilisi on olnud, kuid vallavalitsus ei ole veel oma otsust teinud. Seega, kui kellelgi on mõni hea idee, mille teostamiseks sobiks just Kiisa vana rahvamaja saal ja lava (kokku 120 ruutmeetrit), andku oma ideedest 30. septembriks vallavalitsusele teada,“ ütles majandusteenistuse juht Virko Kolks.

◀ Siiri Viilipus-Jazõkov end kunstnikuks ei pea, vaid pigem praktilise meelega tegijaks. Populaarsemad esemed tema loomingust on praegu auku-dega puuviljakausid.

Fotod: ES

➤ „Kui tita on sündinud, mahub ta esimese kahe nädala jooksul enne sündi tehtud kõhu kipsjäljendisse ja nii saab kaks olulist hetke kokku panna, pildistada korraga üles lapseootuse ja beebi,“ räägib Siiri Viilipus-Jazõkov, kes teeb koostööd Nelladella fotostuudio fotograafi Nele Tasasega. Foto: Nele Tasane

▲ Seitse aastat savilehtedest vaagnaid, taldrikuid, tasse jm teinud keraamik on viimasel aastal avastanud enda jaoks valusavi võimalused ja kipsist kehajäljendite (riiulil taga-plaanil) tegemise imelise maailma.

Kiisal valmivad omanäolised saviesemed

Alates septembri keskpaigast ootab Jaagu talu vasakpoolsest uksest sisenemiseid keraamik Siiri Viilipus-Jazõkov. 16 aastat sisejulgeoleku valdkonnas leiba teeninud Siiri sõnul oli tal töö kõrval hobi olnud vaid sport. Seda seni, kuni ta kaheksa aastat tagasi kolis elama Saku valda ning avastas enda jaoks Saku huvikeskuse keraamikaringi. „Meie suguvõsa on terve hulk käsitöölisi ja mõtlesin, et lähen proovin ka midagi oma kätega teha,“ ütles naine, kes oma sõnul juba paari esimese tunniga mõistis, et keraamika on justkui tema jaoks loodud või siis vastupidi.

Kui töö Siiri Ida-Virumaale elama viis jäi keraamikaring katki, kuid saadud oskused ja motivatsioon panid keraamikuhakatist ise edasi pusima. Ajapikku kogunes koju hulga kõiksugu spetsiifilisi tööriistu, isegi põletusaahi sai ostetud, riiulitele savikotid ja glasuuripotid ning tasapisi ka isetehtud kausse, vaagnaid, tasse, kanne.

„Ühel päeval ütles mees, et kaua sa siin kodus seda töökoda pead, aeg oleks korralikud ja suuremad ruumid muretseda,“ räägib Siiri, kelle sõnul juhtus see parasjagu siis, kui Kiisa vanasse rahvamajja otsiti üürilisi.

Nõnda alustaski 15. septembri õhtul Kiisal Jaagu talus keraamikaringi esimene tund, kuhu oli kogunenud 17 huvilist, kellest pool-

tel oli eelnev kogemus. Ringijuhendaja sõnul on saviringi selline koht, kuhu võib tulla ka ilma eelnevate kogemusteta. Ta pakub välja võimaluse ka neile, kes ei soovi regulaarselt keraamikaga tegeleda, kuid tahavad näiteks ühe tassi valmis teha. Neile soovitab Siiri tulla neljapäeval kell 16.00–17.15 stuudiosse, kus ta lubab algajale keraamikahuvilisele esimesed töövõtted kätte näidata.

„Tunni või pooleteisega teeb savilehest tassi valmis küll. Teist korda tuleb veel tulla, et saaks oma töö ka ära glasuurida,“ räägib Siiri, kes ise on parasjagu vaimustunud vormi valatavast vedelast savist. „Seitse aastat tegin esemeid savilehtedest, seetõttu on valusavi minu jaoks praegu uus ja huvitav tehnika.“

Uus ja huvitav kogemus on keraamikule ka laste sünnipäevadel lastega pisiplastika meisterdamine. „Võtan kõik vajalikud tööriistad ja savi kaasa ning lähen kohale, pärast toon esemed Kiisale põletamiseks ning glasuurimiseks ja umbes 3 nädala pärast saavad osalejad oma tehtud keraamika kätte,“ räägib ta.

Teine teema, mille kaheksa aastat hobi korras keraamikaga tegelenud naine enda jaoks viimasel aastal avastanud on, on kipsist kehajäljendite tegemine. Keraamatöökoja riiulid on juba täis pisikesi armsaid varbaid ja rusikas peopesasid, teineteist hoidvaid käsi või hoopis kipsi jäädvustatud lapseootuse õnnistatud hetki. „Saan suhelda inimestega ja samas pakkuda neile tagasi nende enda keha ilu, salvestada välise ilu hetke materjalis, mis

on ajas muutumatu,“ ütleb kahe väikese lapse ema, kelle 9kuune poeg Jens-Georgen on juba oma elu esimestel kuudel emale tänuväärse modelli eest olnud. Lapse sünni teemal teeb Siiri koostööd vastsündinuid pildistava fotograafi Nele Tasasega Nelladella fotostuudiost.

„Kui tita on sündinud, mahub ta esimese kahe nädala jooksul ilusti enne sündi tehtud kõhu kipsjäljendisse ära ja nii saab kaks olulist hetke kokku panna, pildistada korraga üles lapseootuse ja beebi,“ kirjeldab keraamik, kes ise end keraamikuks veel nimetada ei tihka, sest kute saamiseni kuulub veel aasta Olustvere teenindus- ja maamajanduskoolis keraamika selli erialal õppimist.

Kas kutsetunnistus ka ametit vahetada lubab, selles ei ole Siiri veel kindel, sest keraamikaga tegelejaid on Eestis väga palju ja ainult sellega elatist teenida ei ole sugugi lihtne. Oma sõnul on nüüd, kus ta lastega kodus on ja nende kõrvalt savitööd teeb, tema mõte liikunud küll nn päris oma asja juurde. Samas tunnistab ta, et ka keraamika tegemise juures tuleb ette madalseisu, eriti siis, kui asjad välja ei tule.

„Teed ahjukaane lahti ja ühel-kahel asjal on möra sees, kild väljas või on ese laperguseks muutunud. Siis võtab ikka tuju ära küll. Või saavad ideed otsa,“ nendib ta ja lisab: „See on mul küll aga järele proovitud, et pahas tujus keraamikat teha ei tohi. Sa paned esemisse ju oma käte soojuse. Kui ei ole tuju, tuleb lihtsalt tegemata jätta. Need nn paha-tuju esemed tavaliselt ahjus katki lähevadki.“

VICTORIA PHARMAS

www.belly.ee

FB: Siiri VJ keraamika ja FB: 1belly

VALLAVOLIKOGU 15. SEPTEMBRI ISTUNG

- Finantsteenistuse juht Evelin Normak andis infot sihtotstarbeliste vahendite kasutamisest.
- 2016. aasta 2. lisaeelarve suunati teisele lugemisele.
- Kergliiklustee ehitamiseks omandati Tänassilma külas asuv transpordimaa kinnistu Tänassilma tee L4.
- Otsustati sõlmida lepingud Päikesekillu lasteaia neljarühmalise uue korpuse rajamiseks, keskosa rekonstrueerimiseks, omanikujärelevalve tellimiseks ning sisustuse hankimiseks. Lepingute maksumus kokku on kuni 2 612 500 eurot. Juurdeehitust rahastatakse osaliselt linnapiirkondade jätkusuutliku arengu programmist. Ehituse käigus rajatakse uuele korpusele ka mänguväljakud, korrastatakse keldriruum loovustoa tarvis, laiendatakse olemasolevat parklat 13 koha võrra ja rajatakse uus 42-kohaline parkla. Keskosa rekonstrueerimise käigus laiendatakse kööki ja viiakse see praeguse peasissekäigu juurde. Uus sissepääs hakkab olema tänase köögi kohal. Ujula tehnilised seadmed paigutatakse eraldi ruumi, kaasajastatud saavad mitmed tehnosõlmed. Ehitus peaks valmima poole aasta pärast.
- Lubati vallavalitsusel kuulutada välja riigihange spordikes-

kuse ehitus- ja rekonstrueerimisprojekti koostamiseks. Projekt peaks valmima 30. aprilliks 2017 ja läheb maksma kuni 160 000 eurot. Saku valla arengukava näeb ette uue spordikeskuse ehitamise ja olemasoleva hoone rekonstrueerimise aastatel 2017-2018. Esimeses tööjärgus rajatakse uus spordihoone koos kommunikatsioonidega. Teises tööjärgus rekonstrueeritakse olemasoleva spordihoone tehnokommunikatsioonid. Kolmandas rekonstrueeritakse olemasolev spordihoone täielikult ja rajatakse ujula juurdeehitus.

• Otsustati suurendada volikogu spordikomisjoni koosseisu ühe liikme võrra ja kinnitati spordikomisjoni aseesimeheks Ulvi Läänemets. Senine aseesimees Siim Vilba on komisjoni lihtliige.

Saku vallavolikogu liikmena jätkab Ulvi Läänemets

Saku valla valimiskomisjoni 9. septembri otsusega loeti Ulvi Läänemetsa volikogu liikme volitused taastunuks ning lõpetati Siim Vilba kui Eesti Reformierakonna nimekirjast viimasena asendama määratud Saku Vallavolikogu liikme volitused.

• Nimetati Saku valla volitatud esindajaks Saku valla piirkonna perearsti konkursikomisjoni Saku tervisekeskuse juhataja ja volikogu liige Mai Stern ja tema asendajaks volikogu aseesimees Arvo Pärniste.

• Saku Vallavolikogu esindajaks Vabariigi Presidendi valimiskogusse valiti volikogu esimees Tanel Ots. Ühtlasi selgitati salajasel hääletusel välja volikogu presidendieelistus, mis on mandaat valijamehele. Hääletas 16 volikogu liiget. Igauks sai sedelele kirjutada oma esimese eelistuse (2 punkti) ja teise eelistuse (1 punkt). Hääli said viis kandidaati: Kallas (20 punkti), Kaljurand (14), Jõks (9), Reps (3) ja Helme (2).

• Teisel lugemisel olnud Saku valla arengukava 2012–2025 tekitas palju emotsionaalseid arutelusid ning otsustati saata kolmandale lugemisele. Eelkõige tekitas vastakaid arvamusi volikogu liikme Vaike Pähni etpanek, mille kohaselt võiks vallavalitsus leida koha, kuhu saaks psüühilise erivajadusega inimesed kogukonnana elama panna. Kuna arengukava peab olema 15. oktoobriks vastu võetud, toimub järgmine volikogu istung tavapärasest nädal varem ehk 13. oktoobril.

VICTORIA PARMAS

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

23. AUGUSTI ISTUNGIL:

Kehtestati hind Saku Valla Noortekeskuse sügiskoolivaheaja päevalaagritele 30 eurot. Laager toimub 24.–28. oktoobrini.

Anti ehitusluba suurkaevu rajamiseks aadressil Kurtna küla, Jõekäär; laohoone püstitamiseks, PVC laohalli ja ühendusgalerii osaliseks lammutamiseks ja büroohoone osaliseks lammutamiseks aadressil Saku alevik, Tallinna mnt 2 ning üksiklamu püstitamiseks aadressil Tagadi küla, Pähklimeetsa.

Nõustuti Greenall OÜ poolt kavandatava tegevusega: Greenall OÜ taotleb jäätmeluba olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena Harjumaal.

Kooskõlastati suurkaevude kavandavad asukohad: Kase-metsa küla, Tulika tee 12; Metsanurme küla, Kasemetsa tee 80; Üksnurme küla, Talve tee 61 ning Tagadi küla, Pähklimeetsa.

Anti avaliku ürituse korraldamise luba MTÜ-le Birkenwald „Naisteralli 2016“ läbiviimiseks 1. oktoobril. Ürituse läbiviimise eest vastutab Raili Kaasik. Ürituse reklaamtreiler lubati paigaldada perioodiks 23. august–30. september Saku alevikku Kütust tn 2 kinnistule.

Anti nõusolek Saku Läte OÜ vee erikasutusloa pikendamiseks tähtsajaks.

30. AUGUSTI ISTUNGIL:

Muudeti Kurtna Kooli lasteaia liitühm sõimerühmaks ning suurendati laste arvu lasteaia- rühmades 2016/2017. õppeaastaks.

Anti projekteerimistingimused üksiklamu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Üksnurme küla, Talve tee 58; abihoone ja üksiklamu ehitusprojektide koostamiseks aadressil Kase-metsa küla, Tulika tee 6; üksiklamu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Metsanurme küla, Metsatähe tee 13; mobiilsidemasti ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Teetammi ning üksiklamu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Üksnurme küla, Rebese.

Piirkonnapolitseiniku vastuvõtuaeg on muutunud

Muutunud on Saku piirkonnapolitseiniku vastuvõtuajad.

Piirkonnapolitseinik Helen Kaha (pildil) võtab vastu Tammemäel Päästkeskuse teel Saku konstaablipunktis neljapäeviti kella 10–12.

Kokkuleppel saab vastuvõtule tulla ka mõnel muul ajal, selleks kirjutada e-posti aadressil helen.kaha@politsei.ee või helistada (soovitavalt vastuvõtu ajal) telefonil 612 4686 või 5855 7455.

Päästeameti peadirektor tänab

Saku Valla Noortekeskuse noorsootöötajat ja MTÜ Saku Priitahtlike Pritsimeeste liiget Tiina Pihlakut tunnustati päästeameti peadirektori tänukirjaga. Tänukiri anti üle 16. septembril KUMUs. ☺☺

112 ☎ 112 ☎ 112 ☎ 112 ☎ 112 ☎ 112 ☎ 112

13-17aastane noor!

LIITU PÄÄSTEALASE RINGIGA

NELJAPÄEVITI 18.00–19.30

- Veeohutus
- Kodukeemia
- Olmeohutus
- Ellujäämisõpe

- Esmaabi
- Tuleohutus
- Liiklusohutus
- Praktiline tegevus

VÕTA ÜHENDUST: ANNELY- THEA
HÄGGBLOM 5103351, ANNELY@LAKIAUTO.EE

Anti ehitusluba Saku raudteejaama parkla laiendamiseks aadressil Saku alevik, Kooli tee ning aiamaja laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelaamuks aadressil Saku alevik, Ülase tn 5.

Anti kasutusluba elamule aadressil Saku alevik, Heina tn 8; elamule aadressil Kiisa alevik, Kaja tn 33 ning elamule aadressil Üksnurme küla, Kitse tee 5.

Määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed Männiku külas asuva katastriüksuse Raba-Jaagupi jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele.

Anti seltsingule Saku Pensionäride Ühendus Elukaar liikmete pidulike koosviibimiste läbi viimiseks tasuta kasutada Saku Valla Maja II korruse suur saal ja helitehnika 15. oktoobril ja 19. novembril kella 9–14.

6. SEPTEMBRI ISTUNGIL:

Väljastati Sulev Pihlile müügi-pilet perioodiks 15.04.–14.07. 2017 taimede ja aiasaadustega kauplemiseks Kiisa alevikus Tõdva-Hageri tee ja Lauulu tänava vahelisel alal Saku Vallavalitsuse poolt määratud müügi-kohal.

Anti ehitusload elamu laiendamiseks Saku alevikus Kivimurga tn 12 kinnistul, kaksik-elamu püstitamiseks Jälgimäe külas Kaarna tee 5 kinnistul, üksik-elamu püstitamiseks Juuliku külas Taevakaare tn 9 kinnistul, aiamaja laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelaamuks Metsanurme külas Annekese põik 17 kinnistul.

Otsustati jätkata Jälgimäe küla Ussiaugu III kinnistu detailplaneeringu menetlust ning anti lähteseisukohad detailplaneeringu koostamiseks ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna eelhinnangu põhjal eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Võeti vastu Saku aleviku Asula tn 2 kinnistu ja Silla tn 2a kinnistu osa detailplaneering.

Anti kasutusload abihoonele Üksnurme külas Kitse tee 5 kinnistul ja elamule Üksnurme külas Haavasalu tee 3 kinnistul.

Määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed Tännassilma külas asuva Toomapõllu katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele ja Saku alevikus asuva Tiigi tn 17 katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele.

13. SEPTEMBRI ISTUNGIL:

Kinnitati Saku Valla Spordikeskuse koosseis arvates 01.09.2016.

Otsustati avada arvates 01.09.2016 Saku Valla Spordikeskuses lastele ja noortele vanuses 7–19 aastat järgmised treeningrühmad: jalgpall - kümme treeningrühma, osalejate arv rühmas 10–30; võistlustants - kolm treeningrühma, osalejate arv rühmas 10–20; korvpall - neli treeningrühma, osalejate arv rühmas 10–30; võrkpall - üks treeningrühm, osalejate arv rühmas 10–20; kergejõustik - kolm treeningrühma, osalejate arv rühmas 10–20; tennis - kaks

treeningrühma, osalejate arv rühmas 6–12; jalgratas - kolm treeningrühma, osalejate arv rühmas 8–20; maadlus - kaks treeningrühma, osalejate arv rühmas 10–20.

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tännassilma küla, Juuliku küla ja Jälgimäe küla; üksikelaamu ja abihoonete ehitusprojektide koostamiseks Üksnurme külas Reinutalu ja Reinupõllu kinnistutel.

Anti ehitusload aiamajade täielikuks lammutamiseks Üksnurme külas Pärnaõie tn 4 ja Talve tee 14 kinnistutel, üksik-elamu püstitamiseks Saustinõmme külas Nõmme tee 11 kinnistul (varem väljastatud ehitusluba nr 3960 tunnistati kehtetuks).

Anti kasutusluba elamule Tännassilma külas Kodusalu tee 2 kinnistul.

Anti nõusolek Üksnurme külas asuvate katastriüksuste Vahuri ja Mäginäni piiride muutmiseks ning uute piiridega katastriüksuste moodustamiseks.

Saku valla 2016. aasta eelarve mittetulundusliku tegevuse toetusfondi laekunud MTÜ Rahula Külaselts, Lehte Riimandi ja Seltsingu KI-KU-TA-RO projektitoetuse taotlused jäeti läbi vaatamata.

Kinnitati riigihangete "Kergliiklusteede valgustuslahenduse projekteerimine ja ehitamine" (hanke osad nr 1 ja nr 2) ja "Tännassilma külas kergliiklusteede ehitamine" komisjonide otsused.

UUED TÖÖTAJAD Saku vallavalitsuses

Siiri Raagmets – vallasekretär

2005. aastal omandasin bakalaureuse kraadi EBS-i avaliku halduse erialal, mõned aastad hiljem 2010. aasta alguses otsustasin kasutada võimalust teha erialast tööd oma kodulinna Saue, Saue Linnavalitsuses volikogu assistendina. Tol ajal ei osanud ma veel aimata, et minu edasine karjäär saab olema kohalikus omavalitsuses, aga mulle meeldis minu töö ja otsustasin ennast veelgi täiendada. 2012. aastal astusin Tallinna Ülikooli õigusteaduse magistrantuuri, mille olen tänaseks ka lõpetanud.

Käesoleva aasta veebruaris avanes võimalus rikastada oma teadmisi ja töökogemusi Harku Vallavalikogu Kantslei juhatajana. Ent olnud töötanud ja õpinud selle nimel, et rakendada oma teadmisi ka edaspidi kohalikus omavalitsuses, on mul äärmiselt hea meel võtta vastu väljakutse ja anda oma panus Saku vallasekretärina.

Ma olen abielus ja mul on kaks last, kellele kulub enamik minu vabast ajast. Sügiseti meeldib mulle käia metsas seel ja teistel aastaaegadel tegeleda hooajale vastavate sporditegevustega, talvel käia suusata-mas, suvel jooksmas. ➤

Saku Lasteaed Päikesekild võtab konkursi korras tööle LASTEIAIÕPETAJA (1,0 ametikohta)

Avaldus, elulookirjeldus, kvalifikatsiooninõuetele vastavust tõendavate ja isikut tõendava dokumendi koopia esitada 5. oktoobriks 2016 aadressil paikesekild@sakuvald.ee või Teaduse 14, Saku 75501, Harjuma. Info tel 672 8722, 672 8596

otsib oma kollektiivi:

- veemajanduse hooldustehnikut
- kinnisvara halduse assistent/spetsialisti

Täpsem info e-post saku@sakumaja.ee ja tel 672 9180

- kortermajade koridoride sisekoristajat
- kortermajade väliskoristajat

Täpsem info tel 5326 7759

Eterniiti koguti 38 tonni

Projekt „Eterniidijäätmete kogumising Saku vallas“ sai SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (KIK) toetust ning 21. augustil toimus Saku vallas esimest korda eterniidijäätmete kogumising. Projekti eesmärk oli kinnistutele seisma jäänud eterniidi kogumine ja nõuetekohane käitlemine. Töid teostanud AS Ragn-Sells kogus nelja peatumispunkti peale kokku 38 tonni eterniiti.

Projekti kogumaksumus on 2939.59 eurot, millest 10% on Saku Vallavalitsuse omafinant-

seering ja 90% projekti kuludest rahastab KIK.

Oodatust suurema huvi tõttu jäid enam kui pooled registreeruda soovijad tasuta eterniidi äraandmise võimalusest ilma. See omakorda viitab projekti olulisusele ja vajalikkusele. Võimalusel kordame kogumisingi ka järgnevatel aastatel.

Täna kõiki mõistva suhtumise ja hea tagasiside eest. KERLI LAUR, keskkonnakaitse inspektor

Liia Orlova – ehitusspetsialist

Olen sündinud, kasvanud ja koolis käinud Raplas. Omandasin Tallinna Tehnikaülikoolis ehitusinseneri eriala. Enne Saku valda tulekut olen töötanud ehituse ja projekteerimisega seotud eraettevõtetes. Ametniku töö on minu jaoks uus ja erinev sellest, millega varem olen kokku puutunud. Nüüd tuleb mul seni omandatud teadmisi ja töökogemusi rakendada pisut teises võtmes. Loodan, et saan selle väljakutsega hakkama.

Vabal ajal meeldib mulle matkata looduses nii jalgsi kui jalgrattaga, teha käsitööd, käia teatris, kontsertidel ja reisimas. Olen palju tegelenud muusikaga – õppinud klaverit ning osalenud erinevates ansamblites ja segakoorides.

Katrin Pirn – vanemraamatupidaja

Olen töötanud 11 aastat raamatupidamisteenust osutavas ettevõttes. Edasi olen tegutsenud ettevõtjana raamatupidamisteenuste osutamisega. Nüüd jätkan siis raamatupidamisalaste tööde-tegemiste rida avalikus sektoris ehk Saku vallavalitsuses.

Saku meeldib mulle väga kui kodukoht, nüüd ka töökohana. Vabal ajal käin meelsasti looduses ja sõidan mööda Eestimaa nii auto kui ka jalgrattaga. Veel meeldib kokkamine ning teatris ja kinos käia. Talvel jõuan ka lugeda.

DETAILPLANEERINGUTE TEATED

Alates 03.10.2016 kuni 16.10.2016 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning Saku valla kodulehel (http://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust) avalikul väljapanekul Saku aleviku Asula tn 2 kinnistu (katastritunnus: 71801:010:0040) ja Silla tn 2a kinnistu (katastritunnus: 71801:010:0040) osa detailplaneering. Planeeritav ala koosneb Asula tn 2 kinnistust, osaliselt Silla tn 2a kinnistust, osaliselt Tallinn-Saku-Laagri tee maaüksusest ja osaliselt Aasa tn maaüksusest. Ala suurus on ca 3200 m². Planeeringu eesmärk on ehitusõiguse määramine korterelamu eluruumide laiendamiseks ja parkimis-alade määramine. Planeeringuga on kavandatud Asula tn 2 kinnistul olevale korterelamule kuni 4 uue korteri ehitamise võimalus. Juurdeehitus toimub katusekorruse arvelt. Korterelamu ehitisealust pindala ei muudeta. Hoone katuseharja kõrgus võib olla kuni 12 m. Maksimaalne korruste arv on 3. Lisaks on kavandatud 20-kohaline ristkasutusega parkla korterelamu elanike ja tenniseväljaku küllastajate jaoks. Detailplaneering on kooskõlas Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus esitada detailplaneeringu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Saku Vallavalitsuse 06.09.2016 korraldusega nr 770 jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Jälgimäe küla Ussiaugu II kinnistu (katastritunnus: 71801:003:0490) detailplaneeringu osas. Planeeringu koostamise eesmärk on Ussiaugu II kinnistu hoonestusala ning ehitusõiguse määramine. Planeeringu koostamise algataja, koostaja ja kehtestaja on Saku Vallavalitsus. KSH jäeti algatamata, kuna eelhinnangust järeldus, et eeldatav oluline keskkonnamõju puudub. Antud otsusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/geoinfosüsteem> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE TEATED

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul ehitiste teenindamiseks vajaliku ehitise (tee) asukoha, liikluskorralduse ja krundijaotuse täpsustamiseks Saku vallas Rahula külas Pihlaka tee (katastritunnus 71801:003:0409) kinnistul ning seonduvalt Pihlaka tee 25 (katastritunnus 71801:003:0405) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 13.11.2003 otsusega nr 88 kehtestatud Pihlaka ja Saare kinnistute ning Rahula kinnistu osa detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 22 ja seonduva krundiga pos 15. Vastavalt ehitusseadustiku § 31 lõikele 1 korraldatakse projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 26.09.2016 kuni 09.10.2016 korraldame tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku projekteerimistingimuste eelnõule. Projekteerimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringuga määratud ehitiste teenindamiseks vajaliku tee asukohta, liikluskorraldust ja krundijaotust. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul veevarustuse lahenduse projekteerimiseks ja hoonestusala suurendamiseks Saku vallas Tännassilma külas Kokatalu tee 1 (71801:001:1231) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavalitsuse 26.10.2010 korraldusega nr 851 kehtestatud Koka kinnistu detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 4. Vastavalt ehitusseadustiku § 31 lõikele 1 korraldatakse projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 26.09.2016 kuni 09.10.2016 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avalikul väljapanekul projekteerimistingimuste eelnõu. Projekteerimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringuga määratud ehitiste teenindamiseks vajaliku tehnovarustuse lahenduse tingimusi ja hoonestusala. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Algab Rail maade

VICTORIA PARMAS

1. septembril toimunud Rail Baltica avalikul arutelul Sakus tehti kokkuvõtte küsimustest ja vastustest, mis saabusid maakonnaplaneeringu väljapaneku käigus. Maakonnaplaneeringu kinnitamisega lõpeb etapp, kus saab paika, kust raudtee üldjoontes kulgema hakkab. Järgmises etapis algab raudtee eelprojekteerimine ja maade omandamine, mida arutelul juba põgusalt tutvustati. Kaardile märgitud trassikoridorist läheb realselt raudtee jaoks vaja 30–40 meetri laiust maariba, mis piiratakse aiaga ning mille riik omanikelt võõrandab.

Kuna trassikoridor kaardil on nüüd paigas, siis sel teemal Sakus enam diskussiooni ei teki. Küll uurisid kohalolijad kompenseerimismeetmete kohta ja kahtlesid projekti üldises mõtekuses.

Maade omandamisega alustatakse juba sel aastal Pärnumaal, Rapla- ja Harjumaale jõuab protsess 2017. aasta lõpus, 2018. aasta alguses. Maade omandamisega, sealhulgas maaomanikega läbirääkimistega, hakkab tegelema maa-amet. Üldpõhimõtteid, kuidas maade omandamine käima hakkab ja millised on võimalikud kompensatsioonivariandid, ilmestas kohaletulnuile näidatud film, mida saab vaadata Saku valla kodulehe uudiste alt.

Kompensatsioonivariante on erinevaid. Alles viimane võimalus on sundvõõrandamine. Seda siis, kui kuidagi kokkuleppele ei jõuta kas müügi, vahetamise või ümberkruntimise osas. Ametnike kinnitusel on 21 aasta jooksul Eestis sundvõõrandatud (peamiselt maanteedehitusega seoses) vähem kui 30 maatükki.

Arutelul osalejaid huvitas, millise hinnaga hakkab riik maad ostma. Maa-ameti esindaja Merje Krinali sõnul on hinna arvutamiseks oma valemid, mis võtavad arvesse võimalikult sarnaste maatükkidega tehtud tehinguid. Hinna arvutamisel

Balticu raudteealuste omandamine

Kuigi Rail Balticu asukoha osas enam kaasa rääkida ei saa, kogunes avalikule arutelule Sakku siiski rohkelt inimesi. Rail Balticu ajakava: 2016: alustatakse raudtee rajamiseks vajalike maade omandamist; 2017 kevad: maakonnaplaneeringute kehtestamine; 2018 kevad: valmib raudtee eelprojekti Eesti osa; 2019 sügis: algavad raudtee ehitustööd; 2025: ehitustööd on lõppenud, algab testperiood; 2026: algab liiklus uuel raudteel.

võetakse eelduseks, et rajatavat objekti seal ei ole.

„Ei tasu kuulata juba ringi liikuvate kokkuostjate hirmujutte, et müüge maa kiiresti maha, muidu tuleb riik ja te ei saa maa eest midagi,“ ütles maa-ameti esindaja ja kinnitas, et riik ei taha kellelgi nahka üle kõrvade tõmmata.

Inimesi huvitas, kas kompensatsiooni on lootust saada ka neil maaomanikel, kelle maad küll ei võõrandata, kuid kelle maa väärtus väheneb kas miljöö halvenemise (metsa asemel vaatab vastu betoonsein), ligipääsetavuse halvenemise (vaja sõita ringi) või mõnel muul põhjusel.

„Nende olukordade peale pole esmajärjekorras mõeldud,“ ütles maa-ameti esindaja. „Kõigepealt tegeletakse nende kinnisasjadega, mis jäävad otseselt trassikoridori alla. Küll aga ehitatakse riigi kulul uuesti näiteks lõhutud maaparandussüsteemid või ümber tõstmist vajavad karjaaiad.“

Keskkonna strateegilise hindamise analüüsis on arvestatud sellega, et prognoositud kaubamahu teenindamiseks hakkab Rail Balticul sõitma päevas 8 paari ronge ehk 8 rongi edasi ja 8 tagasi. Tehnilise järelevalve-ameti esindaja Jaak Simoni sõnul lubavad eurostandardid

raudteele maksimaalselt 1050-meetriseid ronge. Võrdluseks tõi ta nõukogude aja, mil raudteedel venisid pooleteise kilomeetri pikkused rongid. „Kui rong saab sõita 120 km/h, siis nii pikk rong möödub raudtee äärde jäävast majast poole minuti kuni minutiga,“ ütles ta.

Saku valla esindajatel oli hinga peal rabametsas asuv liivamaardla, mille karjääride nimekirjast väljavõtmist taotleti. Harju maavalitsuse arengutalituse juhataja Joel Jesse sõnul ei võimalda maakonnaplaneering seda teha. „Raudtee alt ju kaevama ei hakata ning kui sealsamas kõrval on veel suusarajad ja sinna rajatud ökoduktid, siis on juba küllalt palju argumente sellel poolel, et seal kaevandama ei hakata,“ rahustas ta.

Kohale tulnud elanikud avaldasid ka kahtlust, kas riik suudab tulevikus kahte raudteed üleval pidada ning nentisid, et ilmselt on reisirongide liiklus tulevikus seetõttu löögi all – see võib küll alles jääda, kuid olla enam mitte nii tihe. Meeleheitekusimusena kõlas: „Kui tõenäoliseks peate, et Rail Baltic jääb ehitamata?“ Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi projektikoordinaatori Kristjan Kaunissaare vastus: „Ebatõenäoliseks.“

Mis on Jälgimäe ja Juuliku elanike keelel ja meelel

VICTORIA PARMAS

7. septembril kohtus vallavalitsus Jälgimäel Juuliku ja Jälgimäe küla elanikega.

Kohe alguses tõstatus üles teema, mis selles piirkonnas alati aktuaalne on – ühistransport Tallinnasse. Kui pärast Samati kommertsliini sulgemist reisijate vähesuse tõttu ei sõitnud sealtkaudu mõnda aega ühtki bussi, siis juba üle aasta käib Saku ja Laagri vahel liin nr 113. Majandusteenistuse juhi Virko Kolksi sõnul on aga olukord kurb – sõitjaid on väga vähe. Täis on vaid need reisid, millega õpilased kooli ja koju sõidavad. Ülejäänud kordadel on bussis mõni üksik inimene. „Kui olukord nii edasi läheb, ei ole ka sellel liinil pikka eluiga,“ nentis vallavanem Tiit Vahenõmm, kelle sõnul maksab poole kuludest riik, poole aga vallavalitsus.

Nii nagu kõigil eelnevatel kohtumistel, soovisid ka selle piirkonna elanikud oma teedele küll sebrasid, küll künniseid (rahvakeeles lamavaid politseinikke) küll kiirust piiravaid märke. Ka vastused olid üldjoontes samad: märgid kihutajat ei sega, künniseid saab paigaldada vaid asfaltteedele, sebrasid

ei luba seadus samuti igale poole paigaldada ning lisaks võivad need hoopis suurendada õnnetuste tõenäosust. Uue teega seoses muretseti ka lisanduva müra pärast. „Maanteeamet on öelnud, et kui tee on valmis ja tundub, et müra on liiga suur, võib selle murega nende poole pöörduda ja siis tehakse uued müramõtmised ning vastavalt tulemustele ka lahendused,“ ütles vallavanem.

Kuna piirkonnas käib kibe tee-ehitus, on kuni novembrini suletud Karjavärava tee viadukt. Kolksi sõnul lubasid ehitajad, et novembrist saavad inimesed jalgsi ja jalgrattaga sealtkaudu jälle liikuda. Pärast ehitustööde lõppu järgmisel aastal hakkab aga sealt viadukti kaudu sõitma ka koolibuss, mis teeb Nurmiko juurest parempöörde, võtab lapsed ka Murumäe teelt peale ja sõidab Sakku. „Muri-mäe tee laste koolitee muutub seega ligi 900 meetri võrra lühemaks,“ ütles Kolks, kelle sõnul saab pärast seda alustada ka Mõisavahe tee otsast kuni Muri-mäe tee otsani tuleva kergliiklustee ehitusega. „Kust hakkab Mõisavahe tee piirkonna laste koolibussi peatus olema, seda lahendust veel otsime.“ ➤

Jälgimäe küla üldkoosolek külavanema valimiseks

Koosolek toimub
12. oktoobril 2016
kell 18.00

Jälgimäe tee 14, Fazer Amica saalis, I korrus.

Külavanema kandidaatide esitamine ja tutvustus toimub kohapeal.

Küsimuste korral võta palun ühendust
e-kirja teel: tammis@neti.ee

Elanikud uurisid ka, millised võimalused on piirkonna liitumiseks üldkanalisatsiooniga. Vallavanema sõnul liigub üldkanalisatsiooni liitumispunkt seoses kergliiklustee ehitamisega Murimäe piirkonnale järjest lähemale, pea kaks kilomeetrit, kuid kohaliku piirkonna torustiku väljaehitamiseks on praegu seal ikka veel liiga vähe elanikke – kalliks läheb nii trassi ehitus kui ka hilisem ülalpidamine ja hind majapidamisele.

Kohale tulnud väljendasid oma muret Vääna jõe sängi halva seisundi pärast nende piirkonnas. Ehitus- ja planeerimisteenistuse juhi Maire Lauri sõnul kulgeb ringteest Tallinna poole jääv jõesäng eraomanike maadel ning selle kaldaid peab korras hoidma maaomanik, kelle kohustus on koristada ära ka maal olev prügi. Paraku toob jõevesi prügi üha juurde ja mõnes kohas meenutabki jõgi pigem prügmäge.

Elavat arutelu tekitasid veel aadressid ja nende tähistused, sest külaelanike sõnul on nii külalised, töömehed kui operatiivautod aeg-ajalt vale ukse taha eksinud või asjatult ringi sõitnud ja aega kulutanud. Virko Kolks lubas, et pärast tee-ehituse lõppu piirkonnas paigaldatakse suurematele teedele ka sildid. Maire Laur kutsus aga elanikke, kel puudub aadress, selles küsimuses vallavalitsuse poole pöörduma. Kui aadress vormistatud, on see hõlpsalt leitav digitaalsetest andmebaasidest, mida tänapäeval järjest rohkem kohale saabumiseks kasutatakse.

„Milline näeb Murimäe välja 20 aasta pärast?“ viskas üks kohal olija õhku küsimuse. Vallavanema sõnul tasub visiooni vaadata valla üldplaneeringust. „Kui maakonnaplaneering saab kehtestatud, tõenäoliselt järgmisel aastal, alustame valla üldplaneeringu ülevaatamist ja kaasajastamist. Sellesse kaasame kindlasti ka kõik valla elanikud ja külaseltsid,“ ütles vallavanem.

21. septembril kohtus vallavalitsus Metsanurme küla rahvaga. Mis oli elanike keelel ja meelel, sellest järgmises lehenumbris.

25 aastat lõvitegusid Sakus

VICTORIA PARMAS

Kui Eesti riik pidas tänavu augustis oma 25. taasiseseisvumispäeva, siis ka Saku lõviklubi, ametliku nimega LC Saku, tähistas samal ajal oma 25. sünnipäeva. Just niikaua on Sakus lõvitegusid tehtud. Kuidas kõik alguse sai ja mis klubi nii kaua tegusana hoidnud on, sellest räägivad klubi president Andrus Pukk, eelmine president Tanel Peeters, asutajaliikmed Enn Läänemets, Riho Evendi ja Andres Lukin.

1989. aastal loodi Eestis esimene lõviklubi, mille üks liige oli Sakus elav Peeter Kodar, kes algataski mõtte, et ka Sakus võiks olla oma klubi. Niimoodi oma tuttavaid läbi käies saime 1991. aasta kevadeks kokku 21 meest. Käisime koos iga kuu ja arutasime, mida ja miks tahame teha. Asutamiskoosolekut, kuhu oli tulnud ka meie vaderklubi Soome LC Lahti, pidasime juunis, mil oli veel Nõukogude Liit ja sellist klubi ei tahetud lubada. Charterkoosoleku (lepingu allkirjastamiskoosolek) planeerisime 30. augustiks. Aeg oli ärev, mida näitasid ka soomlaste küsimused: kas saame tulla, kas saame olla ja kas saame tagasi? Aga nad tulid ja tulid suure delegatsiooniga ning aitasid meid ka hiljem kaua aega, näiteks maksid ära ülemaailmsele organisatsioonile liikmemaksu, mis oli 32 dollarit inimese kohta aastas – suur raha tol ajal.

25 aastat vana laadapisik

Enne veel, kui klubi ametlikult loodud sai, osalesid tulevased lõvid Saku kevadlaadal, nii et laadapisik on meil algusest peale sees. Esimestel aastatel aitasid meid ka selles osas soomlased, kes tõid kõiksugu kraami müüki ja andsid pärast heategevuseks üle suurte moositünnide täied rublasid. Viimased kolm aastat oleme lisaks osalemisele ka ise laada korraldajad, mis annab 30 mehele igaühele nädalaks tööd, toimkonnainimesed alustavad aga juba jaanuaris.

Ainuüksi õnneloosi tarvis tuleb rullida 1000 lipikut ja auhin-

Fotod:
LC Saku

2006: kingitus tervisekeskusele

2009: varjualune suusaraja algusesse

du otsivad kokku kõik klubi liikmed. Nimetame auhindu küll laada nänniks, kuid pea iga võit on rahaliselt rohkem väärt kui pilet ning peaauphinnad on olnud alati kopsakad: iPhone, jalgratas, televiisor. Viimased kolm aastat on need välja pannud Klick Eesti. On juhtunud ka nii, et mõni laadaline on lõpu poole kõik piletid korraga ära ostnud. Laat on meie põhiline sissetuleku allikas. Seega, kui ilm laadapäeval on hea, siis on meil ka rohkem raha heategevuseks.

Heategevus läbi tegevuse

Üsna alguses leppisime kokku, et meie heategevuslikud tegevused oleksid suunatud võimalikult suurele hulgale inimestele. Loomulikult on ka erandeid, nagu näiteks sel aastal Liivi poisitele kingitud ratastoolid, kuid eesmärk on, et kasu saaks paljud. Mingit kindlat heategude väljamõtlemise protseduuri meil ei ole. Vaatame ringi, kus ja kellel mida vaja oleks. Näiteks Haiba lastekodus käies selgus, et lap-

sed tahaksid endale mängumaja. Tegime näidise valmis, panime poe juurde üles ja küsisime lastelt, kas selline sobib. Lapsed siis ütlesid, kust vaja kõrgemaks teha või mida veel muuta.

Meie suund ongi olnud peamiselt lapsed ja sport ning oleme püüdnud valida sellised tegevused, kus saame ise kaasa lüüa, midagi oma kätega teha. Me ei taha olla lihtsalt arve-maksjad. Nii on valminud laste suus lõbustuspargiks ristitud mänguväljak tervisekeskuse ees, Kajamaa õuesõppeklass, discgolfi rada, skatepark, mitmed ehitised suusarajal ja suusamäe haljastus. Algusaastatel korraldasime vallale isegi tantsumüüki.

Vahel oleme ka miinuses, kui käsil on mõni suurem ettevõtmine. Samas sõltub meie tegevus väga palju nutikusest, mitte ainult heategevuseks kogutud rahast. Hea näide on üsna mahu-ka eelarvega discgolfi rada, mida planeerisime rajada mitme aasta jooksul. Kuna saime aga

2011: LC Saku City Tour

2012: mänguväljak Saku valla lastele

Aastalõpukontsert pakases

2010: leedide taime- müük kevadlaadal

korvid Saku valla ettevõtetele kaheks aastaks reklaamipinnana maha müüa, saime raja palju kiiremini valmis. Nüüd käivad rajal inimesed üle Eesti, sest Saku noored käivitasid sel kevadel seal Sportland Saku nädalamängu ja nii on ainuüksi igal esmaspäeval rajal 90 kettalennutaja ringis. Raha jäi hoopis üle ja tuli uus projekt algatada.

Kaks rahakotti

Meie kindel reegel on, et heategevuseks kogutud raha eest me endale kringlit ei osta. Nii ongi klubil kaks rahakotti. Enda ja

külaliste tegevused makstakse kinni liikmemaksudest ja konkreetse ürituse osalemistasudest. Seega, kui laadal õnneloosi ostad, võid kindel olla, et see läheb heategevuseks.

Üks toredamaid üritusi on meil aastalõpu kontsert, mis varem toimus Konsumi, viimastel aastatel aga Selveri kõrval. See on meie tänukontsert Saku valla inimestele, et nad on läbi meie klubi heategevusse panustanud. Kontsert on toimunud olenemata ilmast, on ka -25 kraadises pakases tunni-lõkke kohal käsi soojendatud ja pilli mängitud.

Klubi vaim

Iga ilmaga toimuvad ka klubi jaanuarikuised militaarkoosolekud metsas. Külma ja lund me ei pelga. Läheme reedel kell 12 metsa ja hommikul kell 8 on koosolek. Vahepeale mahuvad militaarharjutused (noavise, kätekõverdused, laskevõistlus), sõdurilaulud, üllatuskülaline, ellujäämisõppused (leivaküpsetus, taskulambi tegemine õlletopsist, tulesüütamine). Olid aastad, kus ei tohtinud isegi tikke kaasa võtta ja tuld tegime vilgukivi abil.

Kui koosolekuid on kord kuus (v.a suvel), siis neile lisanduvad veel nii oma klubi kui üleeestilised heategevus-, meelelahutus- ja spordiüritused, nii et kes soovib, saab julgelt nädala jagu õhtuid kuus lõvide seltsis veeta. Osad käivad kalal, teised jahil, kolmandad veeretavad kuule ja seda juba ajast, mil bowlingut Eestis veel polnudki, oli vaid keeglirada linnahallis. Viimased 3–4 aastat oleme kartidega kihutamas käinud.

Meil on ikka küsitud, et miks on klubis ainult mehed. Vastus on, et see on meesteklubi. Lõviklubid võivad olla ka segaklubid ja naisteklubi, aga meil on meesteklubi. Samas ei ole naised sugugi kõrvale jäetud – nad ei või küll osaleda koosolekutel, kuid kaasame neid heategevusse ja ühisüritustesse nii palju kui võimalik. Näiteks üks pikaajaline traditsioon on klubi jõuluüritus jõulu teisel pühäl, mil kaasa võetakse kogu pere ja jõulusöögi ülejäägid ning saadakse metsas kokku. On tehtud reesõitu, käib jõuluvana. Ühel aastal, kui lund ei olnud, aga parasjagu oli palju väetist, tegime reesõitu lämmas-tikuga valgeks tehtud maal.

Läbi aegade on meil olnud ti-

hedad sidemed eri klubidega alustades vaderklubist Lahtist, edasi Strängnäsist ja Jaapani Sakust kuni Sörve sääre ja Kohtla-Järveni välja. Viimasele on Saku lõviklubi omakorda vaderklubiks. LC Saku on ka kuberneriklubi, sest 2013. aastal oli Andres Lukin Eesti piirkonna kuberner, juhtides 1300 Eesti lõvi tegevust ja võõrustades maailmaorganisatsiooni üht juhtidest. Praegu tegutseb Saku lõvidest üle-eestiliselt näiteks Margus Malla, kes juhib lõvide ülemaailmset noorsoovahetust Eestis.

Paljud ongi öelnud, et heategevuse kõrval on just sotsiaalne pool ja hea seltskond see, mis neid klubisse toob. Ka koosolekud algavad meil vabas vormis einestamisega ühise laua taga ning pooled liikmetest jäävad asju arutama ka veel pärast ametliku osa lõppu. Selleks, et vaim ikka virge oleks, on klubil selline ametimees nagu *tailtwister* ehk meeskonnahinge ülevallhoidja.

Vaimu hoiab üleval veel ka põhimõte, et kõik ametikohad on roteeruvad – igal aastal valime endi seast uue presidendi, sekretäri, klubi meistri, pressisekretäri, ka liikmelaiendustoimkonna liikmed vahetuvad. Meie ajaloos on vaid üks mees olnud president kaks korda. Nii tulevad igal aastal uued inimesed uute ideede ja värske teotatega.

Tänapäeval väga paljud Saku inimesed käivad Sakus n-ö ainult magamas ja seetõttu on lõviklubi võimalus end rohkem kogukonnaga siduda. Üks tingimus ongi klubi liikmeks astumisel see, et mehel peab olema mingi side Saku vallaga. See nüüd ei ole siin töökuulutus, aga kõik noored mehed võivad meiega ühineda, kui on soov heas seltskonnas kogukonna heaks panustada. Me ei oota, et keegi tuleb meie juurde rahakotiga, sest meie eesmärk ei ole ise asjad kinni maksta, vaid ootame töökäsi. Raha teenime läbi tegevuse.

Sel sügisel liitus meie klubiiga kolm noort meest ja nüüd oleme 60 Eesti lõviklubi seas suuruselt teine klubi. Ja tunneme heameelt selle üle, et Saku lõvide hulgas on ühest perest isa ja poeg. Alustajaliikmeid on alles 7, liikmeid üldse aga 33. Klubi eesmärk on tuua lähiaastatel klubisse 10 uut noort meest, et klubi vanus ei läheks üle 60.

VALLAELU UUDISED

Valmis Saku raudteejaama viiv kergliiklustee

Saku alevikus asuv 1514 meetrit pikk tee viib Soo teelt Saku raudteejaama. Oktoobris algab tee valgustuse rajamine, mis peaks valmis saama aasta lõpuks. Kergliiklustee ehitust rahastatakse Ühtekuuluvusfondist, Saku valla omaosalus on 16%.

Sel aastal valmib ka Urda kergliiklustee, mis rajatakse selleks, et Tănassilma ja Jälgimäe elanikud saaksid minna Maksikmarketi taga asuvasse Urda raudteepeatusesse. ☺☺

Postkontor avatud vaid tööpäeviti

Alates 1. oktoobrist muutuvad Saku postkontori lahtiolekuajad. Postkontor on avatud E, N kella 11-18; T, K, R kella 10-19; L, P on suletud.

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel, kes elavad või asuvad lähimast postkontorist kaugemal kui 5 km, on võimalik kirjakeandja tasuta koju või kontorisse kutsuda. Kirjakeandjat saab tellida meie kliendiinfo telefonilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kella 9–20 ja L, P kella 9–15. **Omniva**

Tervisekeskus saab endale uue perearsti

Terviseamet on kuulutanud välja konkursi, et Sakus oleks võimalik avada uus nimistu ja võtta tööle uus perearst. Praegu on pea 10 000 elanikuga Saku vallas avatud viis perearstinimistut, kuid tervisekeskuse juhataja Mai Sterni sõnul on seda liiga vähe – kõigil arstidel on nimistus 1600–1900 inimest. „Mõistlik nimistu suurus oleks 1400,“ nentis Stern, lisades, et siis oleks ka järjekorrad arstile pääsemiseks lühemad. „Asendusarstina on meil juba aprillist töötanud Maili Jorro, kes lõpetas augustis residentuuri, kuid perearstina oma nimistuga saab ta tööle hakata alles siis, kui terviseamet on sellele kohale konkursi välja kuulutanud ja nimistu kinnitanud.“ ☺☺

Metsanurga mänguväljak sai täiendust

MTÜ Väike Metsanurga Seltsil on heameel teatada, et Roobuka külas Metsanurga teel valmis tänu rahandusministeeriumi kohaliku omaalgatuse programmi vahenditele (KOP) mänguväljaku teine etapp. Selles etapis paigaldasime jalgpallivärvad, pargipingi ja prügikasti. Kõik lapsed on oodatud mängima! **LAURI NÕUKAS**

Foto: ☺☺

VAT STUDIO KUTSUB TANTSUTRENNI!

SAKU ALGKOOLI AULAS 1-6. KLASI TÕDRUKUTELE

**UUTELE
ÕPILASTELE
KAKS ESIMEST
PROOVITRENNI
TASUTA!**

WWW.VATSTUUDIO.EE

FACEBOOK.COM/VATSTUUDIO
INFO@VATSTUUDIO.EE
+372 50 19 209

Lõppes suvi läbi kestnud discgolfiturniir Saku radadel

Alates 4. juulist on igal esmaspäeva õhtul olnud Saku motoklubi ümbrus tihedalt autosid täis pargitud, sest käimas oli Sportlandi Saku nädalamäng discgolfis (pildil all).

Kümne nädala jooksul käis rajal ketast viskamas 259 mängijat, kes võistlesid kolmes klassis: eliit, harrastajad ja naised. Arvesse läks kolm parimat mängu ja 18. septembril selgitati finaalmängus välja parimatest parimad.

„Nädalamängud on väga hea võimalus just discgolfiga alustajatele, sest seal õpid väga palju, kuna oled rajal koos eri tasemega mängijatega, kes on väga toetavad,“ ütles Anthony Enden, üks võistlussarja algataja ja vedaja. Tema sõnul on Saku radadel käinud mängijaid üle Eesti, rohkem küll Harjumaalt, kuid siin on ketast lennutanud ka üks ameeriklane. „Tagasiside on olnud väga positiivne – rajad on hästi hooldatud ja mängijasõbralikud ehk huvitavad ja rasked. Meie radade kõige kurikuulsam faktor on tuul, mis on väga erinev nii suuna kui tugevuse poolest ja sunnib mängijaid oma taktikat muutma ja ka kettaid vahetama,“ ütles ta ja lubas, et ka järgmisel suvel on sarnane turniir plaanis. „Discgolfi hooaeg ei ole aga veel lõppenud. Kuni lund maas ei ole ja suusaradasid ei saa teha, on korvid maas ja saab ketast lennutada.“ **VICTORIA PARMAS**

**Helena
Pruul – uus
noorsootöötaja Sakus**

Otsustasin kandideerida Saku noortekeskusesse seetõttu, et nende huvi leida noorsootöötaja kattus minu huviga: leida endale töökoht või positsioon, kus saaksin anda enda panuse noorte ja ühiskonna arengusse.

Varem olen noorsootöötajana kokku puutunud Taanis alternatiivlikoolis ja erinevatel rahvusvahelistel koolitustel. Sel suvel kirjutasin ka ise esimest korda rahvusvahelise noorteprojekti, sest leian, et oluline on pakuda noortele erinevaid võimalusi, mis annavad neile arenemiseks vajalikud tööriistad.

Saku Valla Noortekeskuses tahaksin esmalt luua hea kontakti noortega ning üheskoos erinevaid projekte ja tegevusi ette võtta. Esimese asjana hakkab juhtima klubi Minu Kõök, kus saan hästi oma õpingud praktikasse viia. Töö kõrvalt käin Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledžis, kus õpin teraviseendust ja toitumisharjumuste parandamist. Tööst ja koolist vabal ajal olen seotud paljude teiste pisemate projektidega, veedan palju aega looduses ja tegelen enese arendamisega.

KÜLLI KIIKA

Saku Valla Noortekeskuses algab juba 11. hooaeg, kus avatud on Saku ja Kiisa noortekeskused. Kui kõik on uus septembrikuus, siis ka meie meeskond alustab uue liikme, kelleks on Helena Pruul. Ülejäänud meeskonnaliikmed, Evelin, Külli ja Tiina ning vabatahtlikud Lukas Leedust ja Paul Saksamaalt on juba vanad tuttavad. Vabatahtlike teenistus kestab meie juures kuni 2017. aasta jaanuari lõpuni.

Juba kolmandat hooaega alustame ettevõtmistega Minu Kõök ja 4H klubi Sakus. Uute huviringidena on Sakus alustamas

lauamänguklubi ning Kiisal lauatennise treeningud ja käsitööklubi. Nooremale koolileale on oodata koolivaheajal päevalaagreid, millest esimene toimub juba oktoobris. Päevalaagrite juures palume kodulehelt jälgida registreerimisaegsid.

Hooaja lõpetame kevadel ekstreemspordivõistlusega Saku Skate, kus kõigi rõõmuks on osalejaid igal aastal aina rohkem. Lisaks on suurüritustena oodata meie asutuse sünnipäeva jaanuaris.

Selleks, et noorsootöö jõuaks kõikide noorteni, peab noortekeskus koolidega ümarlauda, mis toetab võrgustiku tööd kogukonnas. Meie tegevustega saab end kursis hoida www.sakunoortekeskus.ee kaudu ja Saku Valla Noortekeskuse nimelise Facebooki lehe kaudu.

Internetivabalt targemaks

LIISA LIIK

Juuliku alguses võis Sakus kohata tunduvalt rahvusvahelisemat seltskonda kui tavaliselt. Saabunud olid noored ja nende juhendajad Itaaliast, Leedust, Tšehhist ja Belgiast. Eestisse jõudsid nad läbi projekti, mis sai teoks tänu kolmele noorele, noorsootöötajatele ning Erasmus+ toetusele.

Kuna kokku tuli hulgaliselt noori, võib

arvata, et kokku sai ka hulga nutiseadmeid, milles noored iga vaba hetke veetsid. Mitte aga seekord, sest projekt kandis pealkirja „Be Online Without Internet“. See tähendas, et kümneks päevaks unustati internet ning nautiti üksteise seltskonda. Projekt andis asjalikke teadmisi alates turvalisema parooli loomisest kuni interneti mõjust ajule.

Töö ja lõbu käisid aga käsikäes ning korraldajad olid mõned sotsiaalmeedia osad pärisellu toonud. Saime oma mõtteid kirjutada suurele Facebooki seinalle, mängisime Angry Birdsi tõeliste klotsidega ja Ask.fm'i asemel poetasime küsimusi paberümbrikutesse. Üks meeldejäätavamaid päevi möödus Tallinna vanalinnas seigeldes ja võõrastele Instagrami südameid jagades, öeldes otse välja, mis meile meeldib. Päev lõppes kauni päikeseloojangu ja mõnusa grupipildiga rannas. Eri rahvuste esindajatega suheldes õppisime palju nende kultuuride kohta. Näiteks teame nüüd, et itaallased ei söö pastat kunagi ketšupiga ning plätud koos sokkidega on nende jaoks mugav kooslus.

Kuigi internet on saanud meie elu iga-päevaseks osaks, ei tekitanud poolteist nädalat ilma internetita eriti probleeme. Keset huvitavaid tegevusi ja toredaid inimesi ei tundnud enamik meist telefoni järgi isegi igatsust. Kindlasti hakkasime rohkem hindama info saamise kiirust, sest projekti jooksul puudus võimalus võtta appi Google'i, et vastuseid otsida. Samas mõistsime ka, kui palju aega läheb sotsiaalmeedia pärast raisku ning kõik, mida internetis teeme, pole vajalik. Usun, et selle mõistmiseks võiksid kõik noored vahel veeta aega nutitelefoni eemal ja vaadata sotsiaalmeediat kriitilisema pilguga.

10 päeva internetita õpetas Saku vallas toimunud rahvusvahelises laagris viibijatele hindama aega. Foto: Henri Petrutis

Kurtna kogu koolipere olümpianädal

10.–18. septembrini toimus Eestis olümpiakomitee algatatud Euroopa spordinädal, millega liitus 370 Eesti kooli, sealjuures ka Kurtna kool, kus toimus mitu spordipisikut süstivat üritust.

Kohe nädala alguses tegid kolm Kurtna õpetajat väljakutse oma õpilastele ehk filmisid üles kolme spordiala isiklikud sooritused, et õpilastel oleks, mida üle trumbata. Kurtna kooli inglise keele õpetaja Merle Piik hüppas minuti jooksul 170 sulgüpet, direktor Kristjan Saar tegi õpilastele ette tippmargi rippes kätekõverdustes ehk rahvakeeli lõuatõmmetes – 20 ning geograafia õpetaja Maali Kanemägi hoota kaugushüppes – 2.27. Õpetajate väljakutse ületasid neli õpilast: hoota kaugushüppes Ian Tänavsuu 8. klassist 2.52, Gregory Chris Hellaste (9. kl) 2.35 ja Villu Susi 2.34 (9. kl) ning rippes käte kõverdumises Villu Susi (9. kl) 20 korda.

Teisipäeval külastas kooli nii Londoni olümpia, 2014. aasta MMi ja 2015. aasta EMi Kreeka-Rooma maadluse 8. koha mees Ardo Arusaar koos oma treeneri Ivar Kotkaga. Õpilased said teada, kuidas väikesest maakohast Vana-Vigalast pärit poisist sai maailma tasemel maadleja: milline osa oli selles juhusel, milline visadusel ja milline vanadel vene ketsidel. „Kui sa tunned, et seltskond, kellega koos treenid, sulle meeldib ja sa naudid seda, mida teed, siis ei ole takistusi suureks sportlaseks saada,“ ütles treener. „Mida varem panete paika oma eesmärgid ja neile kindlaks jääte, seda kindlamini tuleb edu.“

Kolmapäeval, 14. septembri hommikul said aga mudilaste lapsevanemad Kurtna kooli FBI lehelt otseülekandes jälgida, kuidas läheb nende lastel lasteaia olümpiamängudel. Ülekannet vaatas 911 inimest!

Oma võistlus oli ka kooli töötajatel, kes kogusid nädalavahetusel, 10. ja 11. septembril õues terviseminuteid. 38 inimest panid kirja kõik oma õues veedetud minutid, mida sai kokku 346,5 tunni jagu ja mis teeb töötaja kohta 9,1 tundi. Kõige kauem veetis õues aktiivselt aega õpetaja Taimi Kanger – 20 tundi.

VICTORIA PHARMAS

Esimeste klasside 1. september vallas

Fotod:
EE

Muinastulede ööl süttisid märgutuled Animäel

HELEN VALKNA

Augustikuu viimase laupäeva päikeseloojangul süüdati lõkkes üle Eesti sadades rannikukülades ja rannadel, et tähistada suve lõppu ning meenutada vana iidetulede kommet. Traditsiooniliselt rannikut pidi looklev tuledekett tegi sel korral põikeid ka sisemaal. Nii oli Tõdva külas Animäel süüdatud lõke üks 708st registreeritud muinastulest, millele kindlasti lisandus veel hulgaliselt pere- ja sõpraderingis läideatud lõkkeid koduõuedel.

**1. KLASSI
ASTUJAD:****Saku
Gümnaa-
sium 130****Kurtina
Kool 26****Kajamaa
Kool 3****Saku
Muusika-
kool 30****Väljas-
poole
valda 14**

Uus kooliaasta viib Saku Koolitantsu vallutama

Alanud kooliaastal on Sakus varuks mitu üllatust – üks neist on uus projekt “Saku Koolitantsule”, mis hakkab kohalike tantsutähtedega jahtima Koolitantsu festivali tiitlit.

Idee pärineb JJ-Street Tantsukooli Saku treenerilt Birgit Käsperilt, kes on oma õpilastega tulemusi saavutanud ka juba eelmistel aastatel. Nüüd aga antakse võimalus kõigile neile noortele, kellele lihtsalt meeldib tantsida ja kes tahaksid lavalaudadel oma kodukohta esindada.

“Tänu Saku vallavalitsuse toetatud projektile ja suurepärasele koostööle Saku gümnaasiumiga on sel aastal plaanis vallutada Koolitants suuremalt kui kunagi varem. Nimelt valime Saku gümnaasiumi õpilaste seast välja 15 noort, kellele disainime projekti raames esinemisriided, valmistame ühistreeningutega ägeda koreograafia ning õpetame artistlikkust ja esinemisostkust,” lubas Käsper.

Treeneri siiras soov on viia Saku tantsutase iga aastaga järjest kõrgemale ning tema sõnul ei ole gümnaasiumi noortest kokku pandud grupp sugugi ainus grupp, kellega koolitantsule minnakse. Käsperi sõnul on igaühel võimalus tänavatantsu läbi lüüa, sealjuures ei mängi rolli varasem kogemus või vanus. Oluline on hoopis teha esimene samm ehk tuleb ennast trennisaali ukse taha vedada.

Sel aastal ootab Birgit Käsper trennidesse huvilisi kogu septembri ning piisava huvi korral on võimalus teha treeninguid eri vanuseastmetele. Juba varsti ootab kõiki tantsijaid sõit tänavakultuurifestivalile JJ-Street Baltic Session, kuhu võetakse kaasa ka sõbrad, tuttavad ja lapsevanemad.

Birgit Käsper on Sakust pärit aktivist, kes on tänavatantsu viljelenud JJ-Street Tantsukoolis juba mitu aastat. Ta usub siiralt, et tantsimine muudab inimese ilusamaks ja õnnelikumaks. Birgit mäletab, et armus ise tantsimisse, kui nägi 2007. aastal JJ-Street Tantsukooli etteastet üle-eestilisel kontserttuuril Tele2 Golive. Täna on ta ise osalenud võistlustel nii Eestis kui välismaal, ta lööb kaasa suursündmuste korraldustiimides ning koolitab ennast maailma tippude käe all aina edasi.

LENEL KARU

Tuli Animäel oli märguandeks, et aastakümneid tagasi hääbunud traditsioon siin koguneda on taas elustamiseks valmis. „Meil räägitakse uhketest jaanipäevadest Nõukogude ajal, kus käis pidulisi üle rajooni ning harvad polnud ka külalised Tallinnast. Vanemad Tõdva elanikud meenutavad veel varasemaid aegu, kus tähtpäevadel kihas külaelu just siin mäe ümber,” kõneleb MTÜ Animäe kaitseks üks asutaja Urmi Sinisaar.

Kevadel asutatud mittetulundusühing oli ka 27. augustil toimunud muinastulede öö korral-

damise taga. „Oleme kogu kevade ja suve tegelenud sellega, et Animägi külale alles jääks ning et seda ajaloolist pühapaika julmalt pinnasetäiteks laiali ei tõmmataks. Nüüd oli paras hetk mäele elu tagasi tuua,” lisab Sinisaar.

Ja siin on Animäe kaitsjatel ilmselt õigus, sest päikeseloojangul kogunes mäele sadakond huvilist. „Kui nädal varem kutsusime külaelanikke talgutele, et mägi muinastulede ööks ettevalmistada, olime üllatunud, et kohale saabus ligi paarküm-
mend tõdvakat. Mõtlesime, kui

iga talguline kutsus kaasa veel ühe inimese, on meid juba päris palju. Et kohale aga tuli selline hulk rahvast, oli meile suureks üllatuseks. Ja ka tõestuseks, et Animäe on kogunemiskohana tõesti vaja,” räägib MTÜ üks eestvedaja Kristjan-Jaak Nuudi.

Muinastulede ööl tervitasid saabujaid tünidesse läidetud tuled juba mäe jalamil. Tõdva vabatahtlike päästjate valvsa pilgu all süütas mäe tippu vägeva lõkke legendaarne antiigikaupmees Arvo Raasuke. Siinsest pärimusest ja ajaloost jutustas naaberküla mees Tanel

Ots ning Arvo Laua lõotsa saatel lauldi rahvalikke laule.

Suve jooksul erinevatel vallatüritustel Animäe kaitseks antud üle 500 toetusallkirja on kin-
kinud nii hulgaliselt mälestuskilde siin varem toimunud kui ka hulgaliselt unistusi, mis võiks paigast tulevikus saada. Soov on rajada siia valla rahvale erinevaid vabaaja veetmise ning kultuuri nautimise võimalusi pakkuv looduskuskeskus.

Suurem pildigalerii ning rohkem infot Animäe kohta FB-s facebook.com/Animäekaitseks

Foto: Kristjan-Jaak Nuudi

Ettevõtted ja töötajad kohtuvad messil

27. septembril korraldab töötukassa Tallinna ja Harjumaa osakond töö- ja karjäärimessi. Mess leiab aset Kultuurikatlas Põhja pst 27a. Messist annab ülevaate Illinor Siebold, töötukassa tööandjate konsultant.

Kas meie valla töötutel on mõtet messile tulla? Kindlasti on mõtet, sest töö saab käia ka kodust kaugemal ning paljud ettevõtted pakuvad töötajatele ka organiseeritud transporti tööle ja koju saamiseks. Kohapeal on hea võimalus kõigest täpsemalt kuulda ja juurde küsida. Messile tuleb ligi 80 tööandjat nii Eestist kui teistest Euroopa riikidest, esindatud on ka riigisektori asutused. Pakutakse nii lihttööd kui spetsialisti ametikohti, nii täis- kui osalist tööaega, samuti lühiajalisi tööampse.

Noortele on avatud karjäärikohvik, kus nõustajad aitavad tööd valida, CVd kirjutada, teste teha, õpetavad, kuidas võiks töövestlusel käituda. Kui on soov välismaale tööle minna, saab rääkida Euroopa töövahendustööstiku EURES esindajatega, kes tutvustavad oma riigi tööpakkumisi ja annavad praktilisi näpunäiteid, mida teise riiki elama asumisel silmas pida.

Messile tasub tulla ka pensionipõlve pidaval inimesel. Kuna Eesti seisab silmitsi töökäte nappusega, värbavad ettenägelikud ja mitmekülgsed inimesuhteid väärtustavad ettevõtted juba praegu hea meelega vanemaalisi inimesi, pakkudes tihti ka osalise tööajaga töötamise võimalusi.

Mess pakub teavet ka inimesele, kes parasjagu tööd ei otsi: seminariprogramm räägib muutustest tööturul, mis ametid jäävad ja mis kaovad, toimuvad töötoad. Messil saab tasuta karjäärinõu, nõustamisele võib tulla ka juba töötav inimene. Lisainfot leiab www.toomess.ee, www.minukarjaar.ee.

Tükike toredat, ivake ilusat!

Juba 16. korda toimus Ääsmäe külaplatsil Harjumaa Pensionäride Ühenduse korraldusel eakate päev. Ei tea kas oli see kuupäeva süü, ikkagi 13., või et august on juba sügise moodsa kuu, aga igatahes ei hellitanud ilmataat rõõmsameelseid nooruslikke pensionäre. Vihmast me ei hoolinud, pidu toimus täie lustiga. Tänu Ääsmäe Külakogu lahkele vastuvõtule olid meil vihmakaitseks telgid.

Särasilmseid memmesid ja taate oli tulnud Ardust, Allikult, Hüürust, Padiselt, Loksalt, Keilast, Kiisalt, Koselt, Nissist, Tabasalust, Sakust, Sauelt, Kajamaalt, Kose-

Uuemõisast jne. Muusikat tegi Saku ansambel Rabarber, tantsu ja laulu pakkusid kõik kohale tulnud kollektiivid.

Kirjutasime Kohaliku Omaalgatuse Programmi projekti ja saimegi raha, millega häid traditsioone jätkata ehk tutvustada Harjumaa ühendusi omavahel, saada uusi kogemusi ja teadmisi.

Juhatus õnnitles erilise tähtpäeva puhul paljusid aktiviste, teiste seas ka kahte kuld-pulmapaari Sakust: Aime ja Aleksander Svännit ning Lehte ja Lembit Jõelete. Palju õnne ja tervist!

MARIANNE ÕUN, Harjumaa PÜ juhatus

Poole aastaga kokaks ja tasuta!

LIIA HOKKANEN, Tallinna Erateeninduskooli projekti „Tegus algus!“ koordinaator

Selle aasta oktoobris alustavad Tallinna Erateeninduskoolis ESF projekti „Tegus algus!“ kaudu õppetööd kaks kokaeriala õpperühma, kus õppimine on tasuta. Õpperühmad on väikesed, vaid 8 õppijat. Seega igale õppijale jagub õpetajate tähelepanu, individuaalset toetust ja nõustamist.

Õppekohale saavad kandideerida 16–29-aastased noored, kes on käesoleval hetkel töötus staatuses ja kel on kas põhi-, gümnaasiumi- või kutseharidus (ka keskhariduse baasil, ent mitte enam).

Projekti osalejatele pakutakse kuue kuu vältel nii teoreetilisi kui praktilisi erialakoolitusi, erialast keeleõpet ja karjäärialast nõustamist. Koolipõhisele õppele järgneb tööpraktika erinevates toitlustusettevõtetes. Pärast õppekava (sh erialakoolituse ja tööpraktika) läbimist suunatakse osalejad kutseksamile, sest kutsetunnistuse olemasolu annab

eelise tööturul nii Eestis kui mujal Euroopas.

Projekti osalejatele makstakse stipendiumi ja vajadusel kompenseeritakse sõidukulud. Projekti II etapis, märtsis, alustavad uued õpperühmad: pagar-kondiiter, müüja-klienditeenindaja ja toitlustustöö korraldaja.

Projekti eesmärk on soodustada noorte töötute tööleasumist ja tööturul püsimist. Miks mitte haarata kinni sellest toredast võimalusest ja õppida amet, mis toob igas mõttes toidu lauale! Rohkem infot saab e-posti teel liia.hokkanen@etkool.ee.

Saku Huvikeskus

ootab just SIND 8-18 a noor

TEATRIRINGI juhendaja näitleja AITA VAHER teatrikoolist Polygon

AUTOMODELISMI juhendaja Tõnis Lattik

KUNSTIRINGI juhendaja Ele Krusell

Saku Valla Majas III kr
lisainfo: 6712403
www.sakuhuvikeskus.ee

Alfa kursus

alustab 11. septembril 2016 kell 12.00
Saku Nelipühi koguduses
Nurme 3a, Saku

Liituda saab ka 18. ja 25. septembril

Kursus sisaldab lõunasööki, loenguid ja grupivestlust. Lisaks väljasõit.

Tule kindlasti ja võta sõber ka kaasal! Osavõtt tasuta!

Mis ma peaksin oma eluga tegema
Kas Jumal tõesti armastab mind
Kes ma olen, kust ma tulen

Alpha Mis on sinu küsimus #Alfa

Info telefonidel 566 33 082

www.nelipuhikirik.ee

OKTOOBER 2016

EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

- L 01.10 kella 11-14 Tüdrukute klubi
P 02.10 kell 15 Jumalateenistus
L 08.10 kell 18 Noorteõhtu
P 09.10 kell 13 Pühapäevakool (7-12a)
P 09.10 kell 15 Noortejumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
T 11.10 kell 18.30 Koguduse piiblikool
P 16.10 kell 15 Jumalateenistus
P 23.10 kell 13 Pühapäevakool (7-12a)
P 23.10 kell 15 Jumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
P 30.10 kell 15 Jumalateenistus
- Saku Gospeli proovid N kell 18.
 - Palveõhtud iga kuu 2. ja 4. T kell 17.
 - Beebilaul T kell 10.30 Tallinna mnt 8. Info 5919 7902 / ave.molster@eelk.ee
 - Koguduse piiblikool alates T 11.10. Info saku@eelk.ee või kohapeal. Kohvilaua annetus võimalus.
 - Koguduse kristlikku usku tutvustav leirikool algab varsti, lisainfo kodulehel.
 - Koguduse õpetaja Magne Mölster, 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee
- Koguduse koduleht: saku.eelk.ee

Uus hooaeg Saku päevakeskus

Sarnaselt tervele sotsiaalhoolekande valdkonnale on olnud Saku päevakeskuse 2016. aasta märksõnad muutused ja kvaliteet. Jaanuarist 2016 hakkas kehtima uus sotsiaalhoolekandeseadus, jõustus täiesti uus sotsiaalseadustiku üldosa seadus ning muutusid mitmed teised valdkonna tööd reguleerivad õigusaktid. Kõik see tõi endaga kaasa muudatusi paljudes tuttavaks saanud süsteemides ja ka Saku päevakeskuse igapäevatöös.

Meie lähiaja suunaks saab kahtlemata olema sotsiaalteenuste kvaliteet, mis on riigi tasandil olnud oluline teema juba aastaid. Ühtne arusaam sotsiaalteenuste kvaliteedist aitab nii poliitika kujundajatel, valdkonna arendajatel, rahastajatel kui ka teenuse pakkujatel ühiselt tõsta sotsiaalteenuste tulemuslikkust.

Saku päevakeskuses osutatakse sotsiaalteenuseid valla erivajadustega ja raskustes sattunud isikutele – täisealistele ja lastele ning nende peredele. Kuigi kõikidel teenus-

tel on erinevad eesmärgid, on siiski kõik päevakeskuse tegevused suunatud teenust kasutava inimese elukvaliteedi tõstmisele või säilitamisele. Kindlasti saab sotsiaalteenuste kvaliteedipõhimõtetest lähtumine ka päevakeskusele mahukaks väljakutseks, kuid tegevusele annab hea mõtte ja eesmärgi teadmine, et vajadustest lähtuva juhendamise ja suunamise kaudu oleme inimese elukvaliteedi parandamisele kaasa aidatud.

Teenuste osutamisel peame muidugi arvestama seadusest tulenevate põhimõtetega, mille kohaselt tuleb abi anda võrdse kohtlemise põhimõttele tuginedes, koostöös ning avalikke vahendeid säästlikult ja otstarbekalt kasutades. Loodetavasti toob see kaasa värskest, professionaalsust, teenuste paremat sobivust ja paremat kättesaadavust kõikidele abivajajatele.

Rahulikkust, head koostööd ja positiivsust soovides

Saku päevakeskus

Tegevused meie majas

Päevakeskuse huvitegevused on ka sel hooajal väga mitmekülgsed ning tegevusi jätkub kõikidele. Alles eelmisel nädalal toimus suur avatud uste päev, kus külastajad said lisaks tavapärasele tegevustele tutvuda Eesti Reumaliiduga, kuulata loenguid liikumisest, silmade hooldamisest ning nautida päevakeskuses valminud kringlit süües Saku Sofi huvikooli poiste ansambli solisti Aron Hendrik Loogi ja Nõmme akordioniklubi esinemist.

Jätakuvalt toimuvad laulu- ja võimlemistunnid. „Sinult minule, minult sinule“ tegevuste käigus on võimalik kõigil soovijatel tulla oma huvitavaid oskusi ja teadmisi teistele õpetama. Hooaja alguses saab neljapäeviti kell 11 õppida juhendaja Mihkli käe all kalligraafiat. Kõik, kes soovivad oma teadmisi ja oskusi jagada, andke endast märku epp.pruuns@sakuvald.ee.

Taas alustab ATH tugirühm, kuid alustame ka kahe uue tegevusega: laulupeoklubi erivajadustega isikutele ja avatud töötod kõikidele huvilistele.

Laulupeoklubi idee sai alguse

augustikuus toimunud erivajadustega inimeste laulupeol Viljandis, kus Saku päevakeskus osales juba teist aastat. Kogu üritus jättis väga siira ja sügava emotsiooni ning otsustasime laulupeol osalemise muuta suureks hooajalõpu traditsiooniks. Laulupeoklubi alustab oma tegevust oktoobrist ning toimub üks kord nädalas neljapäeviti kell 13. Lisaks laulutundidele valmistatakse ise laulupeo riided, lipud, logod jms. Järgmisele laulupeole soovime minna juba suurema seltskonnaga. Kolmapäeviti saavad kõik kunsti- ja käsitööhuvilised osaleda avatud töötubades, kus iga nädal valmib midagi uut ja huvitavat nii päevakeskusele kui ka osalejale endale.

ATH tugirühma ootame osalema lapsevanemaid, kooli- ja lasteaiaõpetajaid ning teisi huvilisi, kes puutuvad kokku aktiivsuse ja tähelepanuhäirega või lihtsalt natuke aktiivsete lastega. Tugirühm annab võimaluse turvalises keskkonnas oma muresid ja rõõme jagada, saada kasulikke nõuandeid ning emotsionaalset tuge nii rühmajuhilt kui ka teistelt rühma liikmetelt. Tugirühm

käib koos iga kuu kolmandal esmaspäeval, v.a detsembris, kell 17.30–19.00. Iga kord käsitleme ühte kindlat teemat, kuid arutame ka teisi küsimusi. Palume registreerida end e-posti teel epp.pruuns@sakuvald.ee.

EPP PRUUNS

SAKU PÄEVAKESKUSE TEGEMISED

OKTOOBER

05.10 Infopäev Kiisal
05.10 60+festivalil osalemine
24-28.10 Halloweeni nädal
24.-28.10 Koolivaheaja programm lastele
17.10 EHK infotund: ATH tugirühm

NOVEMBER

02.11 Hingedepäev
07.-13.11 Jaapaninädal
21.11 EHK infotund: ATH tugirühm
23.11 Abivahendite infopäev

DETSEMBER

07.12 Filmiõhtu
Esmaspäevased adventi tähistamised
19.12 EHK infotund: ATH tugirühm
21.12 JÕULUPIIU

Saku päevakeskuse teenused:

- **Riiklikud erihoolekandeteenused** – igapäevaelu toetamise teenus, toetatud elamise teenus, toetatud töötamise teenus;
- **Koduteenus** kõrvalabi vajavale eakale või puudega täisealisele isikule;
- **Päevahoiuteenus** raske ja sügava puudega psüühilise erivajadusega täisealisele isikule;
- **Sotsiaaltransporditeenus;**
- **Pereteenus** toimetulekuraskustes peredele, et toetada ja parandada pere igapäevast toimetulekut harjumuspäras keskkonnas;
- **Tugiisikuteenus;**
- **Sotsiaalnõustamine;**
- **Tugiteenused ja muud igapäevaelu toetavad tegevused** (dušš, pesu pesemine ja kuivatamine, sooja toidu vahendamine, lehe lugemine, arvuti kasutamine jpm).

Glamuurikohvik ja glamuurne kohvikupidaja.

Rahvusvaheline kohvikutepäev Männiku külas

Ulmehea kanataco Garage Cafes.

Triigitud saiad kohvikus Jacky.

Männiku küla otsustas külaelu elavdada ja korraldas 3. septembril oma esimese kohvikutepäeva. 245 elanikuga külas sai sel päeval külastada 8 kohvikut, igaüks oma nägu ja tegu ning asusid enam-vähem peatänava ääres.

Kohe küla sissesõidu juures ootasid võrkiiged külastajaid kaks vene keelt kõnelevat pois, Rafaello kommid ja kaks kodukoogi tükki kiige ees (üks läks kohe kaubaks – hästi magus oli).

Kohe samas pika pruuni riadlamu hoovis oli kaks kohvikut: ühel pool maja koeranime-

Garažikohvikus autot parkida ei saanud, küll aga sai parkida kõhtu.

ga kohvikus Jacky nii mõnelegi lapsepõlvest tuttavad triigitud saiad ja triikimata lõhesaiad, teisel pool aga glamuurne pisukese riidebutiigiga kohvik juustukrõpsude, värskete saiade ja purgisalatiga.

Paar sammu edasi ja juba ootas kultuurimaja kohvikus külastajaid värtsikas tomatisupp (tšilli supi sees pärines ämma aiast), suitsutatud ahvenad, burger ja isetehtud limonaad.

Edasi tuli taas minna teisele poole teed, kus asus koerakohvik, millest jäidki eelkõige

meelde kaks väravas ootavat koera. Naabermajas kutsuti aga vihmase ilma puhul suisa küdeva kaminaga sauna eesruumi, kus pakuti ehtsa itaallase tehtud tiramisut ja itaalia veini.

Päris küla lõpus ootas kohvikupidaja külalisi oma garaaži, kus siiani veel ühtki autot ei olnud olnud. Kohvik Garage'i tõmbenumber oli ulmehea kanataco. Kuuldavasti olnud veel kohvik, kus müüdi kala, aga nagu kõik head asjad, sai see üsna ruttu otsa.

VICTORIA PARMAS

MIS JUHTUS

Põhja päästekeskus

1.09 tegid demineerijad kahju- tuks Männiku külast leitud käsi- granaadi F1.

5.09 tegid demineerijad kahju- tuks Männiku külas järve äärest leitud miinipilduja miini.

11.09 kell 17.12 teatati häirekes- kusele, et Männiku külas Männi- ku karjääris vette sõitnud sõidu- autos Toyota Land Cruiser on inimene. Päästjad tõmbasid sõi- duki kaldale ja tõid autost välja uppunud 25-aastase naise.

12.09 tegid demineerijad kahju- tuks Tammemäe liivakarjäärist kaevetöödel leitud mürsu.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

16.08 kell 21.34 - ohtlik puu kergliiklusteel Männiku külas.

27.08 kell 22.21 – tulekahju maastikul Tammemäe külas.

11.09 kell 17.15, 18.35, 20.20 – liiklusõnnetus Männiku karjää- ris. Kiirabiauto väljatõmbamine.

Tõdva vabatahtliku päästekomando väljasõidud

18.08 kell 20.52 - tulekahju hoo- nes Kohila alevis.

27.08 kell 21.37 – löke Kanni- kese tänaval Saku alevikus.

27.08 kell 22.20 – löke Pääste- keskuse teel Tammemäe külas.

6.09 kell 22.36 – tulekahju hoo- nes Peetri alevikus Rae vallas

7.09 kell 11.13 – tulekahju hoo- nes Lõdise külas Juuru vallas.

9.09 kell 17.01 – tulekahju hoo- nes Sookaera külas Kiili vallas.

9.09 kell 21.00 – tulekahju hoo- nes Harku vallas.

10.09 kell 15.51 – tulekahju maastikul Luige alevikus.

Loomaarst Sinu lähedal!

**Loomaarst
Jaak Jõks
konsultatsioonid.**
Helista 10.00-19.00
tel 670 5243

Mälestame kauaaegset
külaelanikku
TALVI PIIRSAU.
Avaldame kaastunnet Terjele
ja tema perele.
Kurtina Külaselts